

ת"פ (חיפה) 20509-04-21 - מדינת ישראל נ' מאג'דה חסון

ת"פ (חיפה) 20509-04-21 - מדינת ישראל נ' מאג'דה חסון/שלום חיפה

ת"פ (חיפה) 20509-04-21

מדינת ישראל

נגד

מאג'דה חסון

בית משפט השלום בחיפה

[17.03.2025]

כבוד השופטת מריה פיקוס בוגדאנוב

גזר דין

הנאשמת הודתה בעובדות כתב האישום המתוקן (במ/1), והורשעה בביצוע עבירות של גניבה בידי מורשה בניגוד לסעיף 393(2) + סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), 4 עבירות של איסור עיסוק ללא רישיון בניגוד לסעיף 2(א) + 15 לחוק המתווכים במקרקעין, תשנ"ו - 1996, 3 עבירות של סיוע לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות - בניגוד לסעיף 415 סיפא + סעיף 31 לחוק העונשין, 3 עבירות של סיוע לניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בניגוד לסעיף 415 סיפא + סעיף 31 + סעיף 25 לחוק העונשין, וריבוי עבירות של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה בניגוד לסעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961. ההסדר בין הצדדים:

הנאשמת הודתה בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון, אשר כלל בנוסף לתיקון משמעותי בכתב האישום גם הסכמה עונשית של טווחים, ולפיה הנאשמת תהיה רשאית לטעון לעונש של 9 חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות והמדינה תעתור לעונש של 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

עובדות כתב האישום המתוקן בתמצית:

במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, עסקה הנאשמת בתיווך מקרקעין, והציגה מצג שווא לפיו היא מוסמכת לעסוק בתיווך מקרקעין, על אף שלא הוסמכה על פי דין לעיסוק זה.

במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, היה שכיב אבו רוקון (להלן: "שכיב") בעל רישיון עריכת דין ועסק בתחום המקרקעין.

עובדות האישום הראשון:

בסמוך לתאריך 13.9.12 פנתה פ.ק. (להלן: "המתלוננת") לנאשמת במסגרת עיסוקה בתיווך מקרקעין, על מנת לרכוש שטח אדמה בגודל של 500 מ"ר.

הנאשמת ושכיב סיכמו להונות את המתלוננת באופן שיוצג בפניה מצג שווא לפיו בכוונתם לרכוש עבורה קרקע, שלא הייתה ברשותם ושלא הייתה להם יכולת או רשות למכור אותה.

בהמשך הציגה הנאשמת בפני המתלוננת מצג שווא לפיו חלקת מקרקעין הנמצאת במועצה המקומית של דלית אל כרמל, בבעלות משפחה מתל-אביב המיוצגת על ידי שכיב ומוצעת למכירה, והן סיכמו כי מחיר המקרקעין יהיה ₪ 240,000. בהמשך הציגה הנאשמת למתלוננת להשתמש בשירותיו של שכיב על מנת שייצג אותה בעסקה ובהמשך התקיים מפגש בין השלושה במהלכו הוצג שכיב כמי שמייצג את בעלי הקרקע.

בתאריך 13.9.12 נפגשו הנאשמת, המתלוננת, שכיב ובני משפחת המתלוננת במשרדו של שכיב ובעקבות מצג שווא חתמה המתלוננת על ייפוי כוח בלתי חוזר לטובת שכיב והעבירה לנאשמת ושכיב תשלום בסך ₪ 240,000 במזומן בתמורה לעסקה. המתלוננת לא קיבלה חשבונית מס או קבלה עבור התשלום שביצעה.

בתאריך 5.12.12 העבירה המתלוננת לשכיב, בעקבות מצג שווא שהוצג, סך של ₪ 4,000 במזומן עבור רישום מקרקעין על שמה בלשכת הרישום המקרקעין. שכיב לא ביצע כל פעולה עבור המתלוננת בנוגע למקרקעין. עובדות האישום השני:

א.ב.מ. ז"ל (להלן: "המנוח") הוא הבעלים הרשום של שטח אדמה הנמצא בתחום השיפוט של המועצה המקומית דלית אל כרמל (להלן: המקרקעין). המנוח נפטר בתאריך 18.1.20 והותיר אחריו שני יורשים. בתחילת שנת 2017 פנה א.ח. (להלן: "המתלונן") לנאשמת במסגרת עיסוקה בתיווך במקרקעין על מנת שתייע לו לרכוש שטח אדמה.

בהמשך סיכמה הנאשמת לסייע לשכיב להונות את המתלונן ואת יורשיו של המנוח, באופן שיעביר את זכויות המנוח במקרקעין למתלונן, ללא ידיעתם והסכמתם של יורשי המנוח ושלא כדין.

בהמשך הנאשמת מסרה למתלונן כי איתרה שטח אדמה אשר נמצא בבעלות האדם המבקש למכור אותו, והציעה לרכוש את המקרקעין תמורת ₪ 150,000 והמתלונן הסכים. בנוסף מסרה הנאשמת כי שכיב מטפל בעסקה במסגרת עיסוקו כעורך דין.

במהלך שנת 2017, נפגשו המתלונן, הוריו, הנאשמת ושכיב ושניים נוספים בבית הנאשמת. במהלך הפגישה הציג שכיב למתלונן מצג שווא לפיו הוא פועל כמיופה כוחו של המוכר בכל הנוגע למכירת המקרקעין והחתים את המתלונן על ייפוי כוח בלתי חוזר לפעול בשמו בקשר לרכישת המקרקעין. במעמד זה הציג שכיב בפני הנוכחים מסמך שכותרתו "הסכם מכר" בו נכתב, בין היתר, כי המוכר מתחייב למכור את המקרקעין למתלונן בתמורה ל- ₪ 39,000 ללא ידיעה או הסכמה של המנוח או יורשיו, והחתים את המתלונן על הסכם המכר על אף שבפועל סוכם על תשלום של ₪ 150,000.

בתאריך 11.12.17 בביתה של הנאשמת העביר המתלונן לידי הנאשמת סך של ₪ 90,000 במזומן והתחייב לשלם את היתרה בסך ₪ 60,000 בתשלומים בסך ₪ 3,000 כל אחד. בהמשך העבירה הנאשמת את הכסף לידי שכיב. המתלונן לא קיבל קבלה או חשבונית מס על התשלום שהתקבל ממנו.

בהמשך במהלך שנת 2018 ביצע שכיב פעולות מרמה וזיוף רבים על מנת להונות את רשויות המדינה בניסיון לקבל במרמה את המקרקעין אשר שייכים ליורשיו של המנוח, והגיש מסמכים מזויפים ללשכת רישום המקרקעין בחיפה, כפי שמפורט בסעיפים 10 - 14 ו- 16 לכתב האישום המתוקן.

בתאריך 14.3.18, שילם המתלונן מס רכישה בסך ₪ 2,342.

במועדים שונים, שילם המתלונן לנאשמת כספים במזומן בסך כולל של ₪ 47,000 אך לא קיבל קבלה או חשבונית מס על הסכום אשר התקבל מידיו. עובדות האישום השלישי:

ה.א. (להלן: "רפאל"), תושב ארה"ב, הוא הבעלים של שטח אדמה בתחום שיפוטה של המועצה המקומית דליית אל כרמל (להלן: "המקרקעין"). בין רפאל לנאשמת ושכיב אין היכרות קודמת. במהלך שנת 2010 הסכימה הנאשמת לסייע לשכיב למכור במרמה חלקים מהמקרקעין ללא אישורו או ידיעתו של רפאל וזאת על מנת לקבל לידיהם את התמורה עבור המכירה. בהמשך, במהלך שנת 2010 פנה ז.ר. (להלן: "מתלון א'") אל הנאשמת במסגרת עיסוקה בתיווך במקרקעין, על מנת לקנות שטח אדמה. בהתאם לנכונותה של הנאשמת לסייע לשכיב, הציגה הנאשמת עצמה בפני מתלון א' בכזב כמסמכת מטעם רפאל למכור חלק מסוים המהווה 650 מ"ר מהמקרקעין (להלן: "המגרש"), ע"פ יפוי כוח בלתי חוזר אשר נחזה להיות חתום על ידי רפאל והציע למתלון א' לרכוש את המקרקעין. לאחר מו"מ סיכמו הנאשמת ומתלון א', אשר האמין למצג השווא, כי בתמורה לקניית זכויות במגרש, יעביר מתלון א' את זכות הבעלים שלו בשטח אדמה של כ- 450 מ"ר במקרקעין אחרים, אותו רכש בשנת 2008 תמורת ₪ 48,000 לח.ב. (להלן: "ח.ב."). בהמשך הפנתה הנאשמת את מתלון א' לשכיב על מנת שיפעל להעברת הזכויות במגרש על שמו של ח.ב.. עובר לתאריך 18.1.11, במסגרת מצג השווא, הציגו הנאשמת ושכיב למתלון א' מסמך שכותרתו "הסכם מכר" בו נרשם כי רפאל מוכר את המגרש למתלון א' בתמורה ל- 48,000 ₪ וכי הנאשמת מוסמכת למכור את המגרש מטעמו, וזאת ללא ידיעתו או הסכמתו של רפאל. שכיב החתים את מתלון א' ואת הנאשמת על הסכם המכר. בתאריך 18.1.11 בעקבות מצג השווא העביר המתלון א' את זכויות הבעלות בקרקע לח.ב. במהלך שנת 2010 פנתה א.ח. (להלן: "המתלוננת") אל הנאשמת במסגרת עיסוקה בתיווך במקרקעין על מנת לרכוש קרקע. הנאשמת הציגה את עצמה בכזב כבעלת היתר מטעם רפאל לתווך בעסקת מכר של המקרקעין והציע למתלוננת לרכוש חלק מסוים במקרקעין שגודלו 500 מ"ר (להלן: "החלקה") וכל זאת ללא ידיעתו או הסכמתו של רפאל. המתלוננת הסכימה לרכוש את החלקה בתמורה ל- 90,000 ₪, כאשר 50,000 ₪ ישולמו במזומן והיתרה בתשלומים חודשיים. בהמשך הפנתה הנאשמת את המתלוננת לשכיב על מנת שיפעל להעביר את הזכויות בחלקה על שמה של המתלוננת. במהלך חודש אוגוסט 2010, במשרדו של שכיב הציגו הנאשמת ושכיב למתלוננת מסמך מזויף שכותרתו "הסכם מכר" בו נרשם כי רפאל מוכר את החלקה למתלוננת בתמורה ל-90,000 ₪ וזאת ללא ידיעתו או הסכמתו של רפאל. שכיב החתים את המתלוננת על הסכם המכר וחתם יחד עם הנאשמת על הסכם המכר. בהמשך שילמה המתלוננת לנאשמת בעקבות מצג השווא, 50,000 ₪ במזומן (להלן: "תשלום הראשון") ואת יתר התשלומים המסתכמים ב- 40,000 ₪. את התשלום הראשון העבירה הנאשמת לידי שכיב. עובר לתאריך 2.8.12 פנה ט.ח. (להלן: "מתלון ב'") אל הנאשמת במסגרת עיסוקה בתיווך במקרקעין, על מנת לרכוש קרקע.

בהתאם לנכונותה לסייע לשכיב, הציגה הנאשמת עצמה בכזב כבעלת היתר מטעם רפאל לתווך בעסקת מכר במקרקעין, והציעה למתלונן ב' לרכוש חלק מסוים בגודל של 750 מ"ר (להלן: "השטח"), כל זאת ללא ידיעתו או הסכמתו של רפאל. הנאשמת סיכמה עם מתלונן ב' כי מחיר השטח יהיה 180,000 ₪. הנאשמת דרשה תשלום של 150,000 ₪ במזומן ואת היתרה לאחר רישום הזכויות בשטח על שם אשת מתלונן ב'. מתלונן ב' העביר לשכיב, במשרדו, בנוכחות הנאשמת 150,000 ₪ במזומן.

בהמשך במהלך שנים 2012-2013 ביצע שכיב פעולות מרמה וזיוף רבים על מנת להונות את רשויות המדינה, והגיש מסמכים מזויפים ללשכת מיסוי מקרקעין בחיפה, כפי שמפורט בסעיפים 19-23 לכתב האישום המתוקן. בתאריך 21.3.13 הגיע רפאל לביקור בארץ ובתאריך 1.4.13 נודע לו כי הוא חויב במס שבח בגין מכירת חלקים מהמקרקעין. רפאל דיווח למשרד מיסוי מקרקעין כי לא ביצע עסקה במקרקעין והשומה הוקפאה. עובדות האישום הרביעי:

ד.כ. (להלן: "כהן"), תושב ארה"ב, במצב רפואי סיעודי, הוא הבעלים של שטח אדמה בתחום שיפוט של המעצה המקומית דליית אל כרמל (להלן: "המקרקעין"). בין כהן לנאשמת ושכיב אין היכרות קודמת. סמוך לחודש אוגוסט 2018 פנה ו.ח. (להלן: "המתלונן") אל הנאשמת במסגרת עיסוקה בתיווך מקרקעין, על מנת לרכוש קרקע בגודל 500 מ"ר לצורך בנייה.

סמוך לחודש אוגוסט, הסכימה הנאשמת לסייע לשכיב לפעול למכור במקומה חלקים במקרקעין למתלונן, ללא אישור או ידיעה של כהן וזאת על מנת לקבל לידיה את התמורה עבור המכירה. בהמשך, בהתאם להסכמתה לסייע לשכיב הציעה למתלונן לרכוש חלק מהמקרקעין בגודל של 500 מ"ר (להלן: "המגרש") והמתלונן הסכים.

הנאשמת הציגה בפני המתלונן מצג שווא לפיו המגרש, אותו הוא מבקש לרכוש, ממוקם בגוש שונה מזה של המקרקעין והוא בבעלות אחיינה של הנאשמת וכי המחיר המבוקש עבור המגרש הינו 182,000 ₪ במזומן. בתאריך 10.8.18 נפגשו הנאשמת, שכיב, המתלונן ואביו בביתה של הנאשמת. הנאשמת הציגה את שכיב וציינה כי במסגרת עיסוקו כעורך דין שכיב ייצג בעסקה. שכיב ציין כי שכר טרחתו הינו 3,000 ₪. שכיב הציג בפני המתלונן הסכם מכר, אותו הביא מבעוד מועד, ולפיו אחיינה של הנאשמת הוא הבעלים של המגרש וכי הוא מתחייב למכור אותו תמורת תשלום של 182,000 ₪ והמתלונן חתם על המסמך. בנוסף חתם המתלונן על ייפוי כוח בלתי חוזר לטובת שכיב לעשות פעולות משפטיות במגרש מטעמו. המתלונן העביר לנאשמת 180,000 ₪ במזומן תמורת רכישת המגרש מבלי שהמתלונן קיבל קבלה או חשבונית מס על סכום התשלום. בהמשך, נפגש המתלונן עם הנאשמת והעביר לידה 2,000 ₪ במזומן תמורת המגרש ו- 3,000 ₪ עבור שכר הטרחה של שכיב.

בהמשך במהלך 2018 ביצע שכיב פעולות מרמה וזיוף רבים, לרבות זיוף שטר מכר, על מנת להונות את רשויות המדינה, והגיש מסמכים מזויפים ללשכת מיסוי מקרקעין בחיפה ולטאבו בכוונה לרשום את זכות הבעלות במגרש על שמו של המתלונן, כפי שמפורט בסעיפים 12-15; 17-21 לכתב האישום המתוקן. בתאריך 19.8.18 שילם המתלונן מס רכישה על סך 2,760 ₪ בגין רכישת המגרש. עובדות האישום החמישי:

בתקופות הרלוונטית לכתב האישום, השתמשה הנאשמת במרמה, עורמה ותחבולה על מנת להעלים את עיסוקה, כמתואר באישומים הראשון עד הרביעי, ואת הכנסותיה מפקיד השומה וזאת בכוונה להתחמק ממס. בשנת 2010 הסכום שלא דווח עמד על 90,000 ₪, בשנת 2011 הסכום שלא דווח עמד על 48,000 ₪ בשנת 2012 הסכום שלא דווח עמד על 220,000 ₪, בשנת 2017 הסכום שלא דווח עמד על 69,000 ₪ בשנת 2018 הסכום שלא דווח עמד על 91,000 ₪.

ראיות לעונש:

ב"כ המאשימה הגיש הצהרות של 3 נפגעי עבירה (טע/1).

ב"כ הנאשמת הגיש מסמכים מתיק הוצל"פ (בנוגע לאישום 1) - טע/3, ומסמכים ממס הכנסה בנוגע להסדר חוב (טע/6).

כמו כן, הוגשו מסמכים רפואיים בנוגע למחלות מהן סובלת הנאשמת, לרבות גידול ממאיר בראשה (טע/5). טענות הצדדים לעונש:

המאשימה טענה בטיעוניה בכתב (טע/2) ובעל פה, כי הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשמת הם זכות הקניין והפרטיות של המתלוננים, כמו גם פגיעה בניהול ח"י מסחר תקינים וחופש הבחירה. בנוסף נגרמה פגיעה ברשויות המדינה, מערכת המס ובעקיפין פגיעה באוצר המדינה. לטענת המאשימה הפגיעה בערכים המוגנים היא ברף העליון, מאחר והקורבנות השקיעו את מיטב כספם ברכישת מקרקעין שנמכר להם במרמה, כאשר הנאשמת ושכיב ניצלו את האמון שנתנו בהם המתלוננים, נטלו את הכספים במרמה ואף רימו את רשויות המדינה. המאשימה הוסיפה וטענה כי הנאשמת ושכיב גנבו מקורבנות שונים סכום מצטבר של מאות אלפי שקלים, ואת הפגיעה הקשה שנגרמה להם ניתן ללמוד מהתצהירים של נפגעי העבירה. המאשימה הוסיפה וטענה כי לעבירות קדם תכנון, העבירות בוצעו במשך שנים בהתאם לתוכנית מוקפדת אשר כללה זיוף מסמכים והסכמי מכר. באשר לחלקה של הנאשמת נטען כי באישום הראשון חלקה הוא עיקרי בצוותא עם שכיב ואילו באישומים הנוספים חלקה הוא של מסייעת לשכיב. עם זאת, נטען כי הנאשמת היא זו שהציעה ללקוחות את שירותיו של שכיב והיא זו שנפגשה לראשונה עם המתלוננים בעקבות התחזותה למתווכת מקרקעין. עוד נטען כי הנאשמת לא עשתה כל מאמץ לתקן את תוצאות העבירות והחזירה למתלוננת מהאישום הראשון סך של 80,000 ₪ באמצעות לשכת הוצל"פ, אשר מהווה סכום קטן מהחלק שנגנב. בהקשר זה נטען כי בקביעת שיעור הפיצוי מצבו הכלכלי של נאשם אינו משמש אמת מידה לשיעור הפיצוי שעל בית המשפט לפסוק. המאשימה טענה כי בעבירות מרמה יש חשיבות גדולה להיבט ההרתעתי בשל הקלות בביצוען. המאשימה טענה כי הצדדים הגיעו להסדר טיעון בו הוסכם כי המאשימה תעתור להשית עונש של 20 חודשי מאסר בפועל בלבד ואילו ההגנה תוכל לעתור לעונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, וזאת נוכח קשיים ראייתיים, הודאת הנאשמת, לקיחת האחריות, העדר עבר פלילי ומצבה הרפואי החריג. המאשימה טענה כי בית המשפט רשאי לקבוע מתחם ענישה שחלקו העליון גבוה יותר מן העונש שהוסכם בהסדר הטיעון שהמדינה רשאית לטעון לו. המאשימה עתרה לכבד את הסדר הטיעון ולהטיל על הנאשמת עונש שלא יפחת מ-20 חודשי מאסר, מאסר מותנה ארוך, פיצוי בסך 50,000 ₪ לכל אחד מהמתלוננים וקנס.

ב"כ הנאשמת טען כי הסדר הטיעון וטווח הענישה שהוסכם התבסס על קשיים ראייתיים ועל חלקה היחסי של הנאשמת בביצוע העבירות לעומת האחר. עוד נטען, כי טווח הענישה שהוסכם יש בכוחו להחליף את הצורך לקבוע במקרה זה מתחם עונש הולם ומכל מקום הוא תואם את מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות מסוג זה. ב"כ הנאשמת טען כי מדובר בעבירות שבוצעו לפני מספר לא מבוטל של שנים, כאשר החקירה בתיק התנהלה בשנת 2018 וכתב האישום הוגש בחלוף 3 שנים. עוד נטען כי חלקה של הנאשמת הוא בעיקר כמסייעת, מלבד האישום הראשון בו מיוחסת לה עבירה בצוותא באופן מלא. עוד נטען כי בהקשר לאישומים 2-4, לא נגרם נזק בפועל למי מהמתלוננים, האדמות הוחזרו לבעליהם המקוריים והמצב בדיעבד תוקן. באשר לאישום הראשון נטען כי ניתן פסק דין אזרחי שחייב את הנאשמת ושכיב בתשלום של 244,000 ₪, כאשר מתוכו שילמה הנאשמת סך של 140,000 ₪ ואילו האחר לא שילם דבר. עוד נטען כי הנאשמת ניסתה להסדיר את חובותיה גם מול רשויות המס ושילמה במסגרת ההסדר חוב סך של 56,000 ₪ (טע/6). ב"כ הנאשמת טען כי לאור נסיבות ביצוע העבירות ניתן לאמץ מתחם עונש הולם שמתחיל מ-9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר בפועל. עוד ביקש ב"כ הנאשמת להתחשב בהודאתה של הנאשמת ונטילת אחריות על מעשיה אשר הובילו לחסכון בזמן שיפוטי ניכר ויתרו עדותם של עדים רבים. עוד נטען כי הנאשמת בת 60, ללא עבר פלילי, אשר סובלת ממצב רפואי מורכב וקשה (טע/5). לאור האמור, ביקש ב"כ הנאשמת לכבד את הסדר הטיעון ולהטיל על הנאשמת עונש ברף התחתון של טווח הענישה שהוסכם, שיבוצע בעבודות שירות. דברי הנאשמת:

הנאשמת ביקשה סליחה על מעשיה, אמרה כי היא סובלת ממחלות רפואיות, וביקשה את רחמי בית המשפט לעזור לה ולשקם את חייה.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות:

לאחר טיעוני הצדדים לעונש, הופנתה הנאשמת לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות שירות.

בתאריך 11.3.2025 הוגשה חוות דעת הממונה על עבודות שירות, לפיה הנאשמת נמצאה מתאימה לבצע עבודות שירות במגבלות. על כן, הומלץ להציב את הנאשמת החל מתאריך 22.4.25 בסניף ויצו חיפה, רח' התיכון 1, חיפה, 5 ימים בשבוע על פי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין.

דיון והכרעה:

אין צורך להכביר מילים בדבר הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות על ידי הנאשמת, אשר פעלה יחד עם שכיב, שבזמנים הרלוונטיים היה עורך דין, כדי לרמות אנשים תמימים, שפנו אליה כמי שעוסקת בתיווך במקרקעין הגם שלא הוסמכה לכך כמו גם את רשויות המדינה ובעלי קרקע חוקיים. הערכים המוגנים שנפגעו הם זכות הקניין של הפרט, פרטיותו, ופגיעה בניהול חיי מסחר תקינים וחופש הבחירה של הפרט.

חומרה מיוחדת יש לראות בכך שמעשי התרמית בוצעו בהקשר למקרקעין, הגם שלבסוף הקרקעות נותרו בידי בעליהם, אך הרוכשים הוציאו את מיטב כספם והעבירו אותם לנאשמת ושכיב, לא קיבלו תמורה ונותרו בחסרון כיס משמעותי.

העבירות בוצעו לאחר תכנון, תוך שימוש במסמכים מזויפים והצגת מצגי שווא רבים, הגם שחלקה של הנאשמת, למעט האישום הראשון הוא כמסייעת בלבד, הגם שהסיוע היה אקטיבי, כאשר היא הייתה ראשונה שפגשה את המתלוננים, הציגה בפניהם מצג שווא ראשוני והפנתה אותם לשכיב.

הנאשמת גרמה באופן ישיר נזק של 244,000 ₪ למתלוננת מושא האישום הראשון וסייעה לשכיב לקבל במרמה מאות אלפי שקלים מהמתלוננים מושא אישומים 2-4. בנוסף לנזק הכספי, נגרמה למתלוננים עוגמת נפש משמעותית, אשר הרגישו מרומים, ולא הצליחו להחזיר את חייהם למסלולם כפי שעולה מהתצהירים שהוגשו.

יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך שלאחר שניתן פסק דין בהליך אזרחי כנגד הנאשמת ושכיב, בגין מעשיהם מושא האישום הראשון, ונפתח תיק בהוצל"פ הנאשמת שילמה חלק מהסכום במסגרת תיק הוצל"פ. לפי הרישומים של הוצל"פ שילמה הנאשמת כ- 104,811 ₪. (יצוין כי ב"כ המאשימה חלק על תשלום בסך 9,100 ₪ כאשר בקבלה לא נרשם ששולם על ידי הנאשמת. אך מעיון במסמך טע/3 ניתן ללמוד כי התשלום בוצע על ידי חייב מס' 2 - שזו הנאשמת בתיק הוצל"פ. יצוין כי על ידי חייב 1 (שכיב) שולם רק סכום של 12,528 ₪ וזאת באמצעות תקבול צד ג').

באשר לאישום המס, הנאשמת לא הסירה את המחדל, ועד כה שילמה לרשויות המס רק כ- 56,000 ₪ (טע/6). מכאן אני קובעת כי הפגיעה בערכים המוגנים היא ממשית.

הצדדים הציגו בפני הסדר שכולל טווח ענישה מוסכם. באשר לצורך לקבוע מתחם עונש הולם במצב בו צדדים מציגים הסדר בדבר טווח ענישה ישנן דעות שונות בפסיקה של בית המשפט העליון ובתי המשפט המחוזיים (ראה לעניין זה ע"פ 2254/15 שפרנוביץ נ' מדינת ישראל (2.12.18), ע"פ 2454/18 שיינברג נ' מדינת ישראל (2.12.18) ע"פ 1901/19 אסולין נ' מדינת ישראל (31.5.20), ת"פ (מח' חיפה) 4664-01-20 מ"י נ' אגבריה (22.7.22)). סבורה אני, כי במקרה זה אין הצדקה לקבוע מתחם עונש הולם מדויק במיוחד נוכח נימוקי המאשימה כי ההסדר גובש על רקע קשיים ראייתיים ונסיבות בריאותיות חריגות של הנאשמת, כאשר המאשימה טענה כי במצב דברים רגיל מתחם הענישה הוא גבוה מהטווח שהוצג על ידי הצדדים.

על מנת לבחון את סבירות הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים, אפנה להלן לפסקי דין ולמדיניות הענישה הנוהגת בגין עבירות מסוג זה. יצוין, כי הצדדים הפנו אותי לפסיקה, ממנה יש קושי ללמוד לגבי מדיניות הענישה הנוהגת. כך, המאשימה הפנתה אותי למקרים בהם דובר במרמה בהיקפים של מיליוני שקלים ובביצוע עבירות בהיקף גדול משמעותי מהמקרה שבפניי, כאשר באותם מקרים הנאשמים היו המבצעים העיקריים בשונה מענייני. גם הפסיקה אליה הפנה אותי ב"כ הנאשמת, אינה תואמת את היקף הנזק שנגרם במקרה שבפניי, ומדובר במקרים קלים משמעותית מהמקרה שבפניי.

מדיניות הענישה הנהוגה:

· בעפ"ג 44250-07-23 מדינת ישראל נ' מורד שנער (23.11.23), המשיבה הורשעה לאחר הודאתה בעבירות של גניבה בידי מורשה, מרמה והפרת אמונים בתאגיד, השמטת הכנסה ושימוש במרמה, עורמה ותחבולה. המשיבה, חב' קיבוץ יגור, הועסקה כמזכירה בענף הבניין במזכירות הקיבוץ וריכזה את רכש העבודות הקבלניות וההזמנות מספקים שונים. המשיבה הציגה בפני הרוכשים מצג כוזב לפיו אם ימסרו לידיה עבור הספקים כסף מזומן הם יזכו להנחות. הרוכשים שילמו לידי הנאשמת 350,000 ₪ והנאשמת לא העבירה לספקים את הכסף המזומן, אלא שללה אותו לכיסה ונקטה בפעולות על מנת להסוות את גניבת הכספים. בנוסף, המשיבה לא דיווחה למס הכנסה על הסך של 350,000 ₪ שהתקבל לידיה. מדובר בעבירות שנעברו במשך מספר שנים. בית משפט השלום קבע כי מדובר באירוע אחד וקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל. על המשיבה ללא עבר פלילי, הוטלו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וענישה נלווית. ערעור שהגישה המדינה על קולת העונש נדחה, אם כי בית המשפט המחוזי מציין כי המתחם שקבע בית משפט קמא הוא מתחם מקל ביחס לחומרת העבירות.

· בעפ"ג 4524-02-23 שטרית נ' מדינת ישראל (10.8.23), המערערים הורשעו בבית משפט השלום (התיק נדון בפניי) בריבוי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, גניבה, התחזות כאדם אחר והפרת הוראה חוקית. מדובר ב-21 אישומים במסגרתם קשרו המערערים קשר לקבל במרמה רכוש, מוצרים, שירותים וכספים מאנשים שונים, בסך כולל של ₪ 135,849. קבעתי כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל. על כל אחד מהמערערים נגזר עונש של 12 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. בערעור שהוגש לבית משפט המחוזי הוחלט לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום ועל כן הושת על כל אחד מהמערערים 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ללא ניכוי תקופת מעצרם. יתר רכיבי הענישה נותרו על כנם.

· ברע"פ 4315/18 יניב שדה נ' מדינת ישראל (12.6.18), המבקש הורשע בעבירות של גניבה בידי מורשה, זיוף בנסיבות מחמירות, זיוף, שימוש במסמך מזויף (שתי עבירות), קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (שתי עבירות) ושימוש בעורמה ותחבולה (שלוש עבירות). המבקש עשה שימוש שלא כדין בכספים שהועברו לחזקתו כעורך דין, וכן קיבל לידיו כספים במרמה בקשר עם תפקידו כעורך דין. בסך הכל קיבל המבקש במרמה וגנב מלקוחותיו סכומי כסף שהצטברו לסך כולל של 260,220 ש"ח. עוד תואר בכתב האישום, כי בעת שהיה מושעה מלשכת עורכי הדין, עסק המבקש במתן שירותים משפטיים וביצירת מצגים כוזבים לפיהם הוא מתעתד ליתן שירותים משפטיים ללקוחותיו. בתקופה זו הפיק המבקש הכנסות מעיסוקו, בסכום של לכל הפחות 280,000 ש"ח. על פי הנטען בכתב האישום, המבקש לא דיווח על הכנסותיו לפקיד השומה, וזאת על מנת להתחמק מתשלום מס. במסגרת הסדר הטיעון סוכם כי המשיבה תעתור לעונש מאסר בפועל של 12 חודשים לכל היותר. על המבקש הוטל עונש מאסר של 10 חודשים לריצוי בפועל וענישה נלווית. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון.

· בע"פ 2963/16 מיכאל סטרנס נ' מדינת ישראל (11.4.16) המבקש הורשע בביצוע עבירה של גניבה בידי מורשה. מדובר בעורך דין שמעל בכספים בסך כ-מיליון וחצי ₪. בית משפט השלום הטיל על המבקש עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות וענישה נלווית. המדינה ערערה לבית המשפט המחוזי על קולת העונש. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור וקבע מתחם ענישה שבין 12 ל-36 חודשים. בית המשפט המחוזי הטיל על המבקש עונש של 18 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט העליון נדחתה.

· בעפ"ג 9046-09-15 דניס אגבריה נ' מדינת ישראל (19.11.15) בית משפט השלום הרשיע את המערערת בעבירות של גניבה בידי מורשה, זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות ושימוש במסמך מזויף. המערערת אשר שימשה כמנהלת חשבונות בבית ספר והייתה מורשית מטעם בית הספר, לצורך ניהול החשבונות והכספים ותשלום לספקים, גנבה 310,000 ₪ מכספי בית הספר, בהם הייתה מורשית לפעול. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ועד 24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט מצא לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום והטיל על המערערת מאסר לתקופה של 6 חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, צו מבחן וקנס. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורה של המערערת.

בעפ"ג 20766-02-14 משה שאיר נ' מדינת ישראל (27.7.14) המערער הורשע ב-30 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, 22 עבירות של גניבה בידי מורשה, ניהול פנקסי חשבונות ורשומות כוזבים ועבירות של השמטת הכנסה מתוך דו"ח. המערער, ששימש כיועץ מס, קיבל מלקוחותיו שיקים ריקים כדי לשלם מקדמות לרשויות המס. המערער השתמש בשיקים, שלא בידיעת הלקוחות וללא הסכמתם, כדי לשלם לרשויות המס את המקדמות עבור העסק שלו ועבור העסק של אשתו. הוא שילם באופן זה, סכום כולל של 1,158,923 ₪, וקיבל לידי החזר מס בשל תשלום עודף בסך כולל של 552,319 ₪. בנוסף הסכומים המצטברים היוו עבור המערער הכנסה לא מדווחת שלא נרשמה בספריו. עונשו של הנאשם נגזר בבית משפט השלום ל-12 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. ערעור שהגיש המערער לבית המשפט המחוזי נדחה.

בשים לב למדיניות הענישה הנוהגת, שוכנעתי כי טווח הענישה עליו הסכימו הצדדים מתיישב עם הרף הנמוך של מדיניות הענישה הנוהגת, ויש לכבדו בשים לב לעובדה כי ההסדר הושג על רקע קשיים ראייתיים ומצב בריאותי חריג של הנאשמת.

באשר לעונשה של הנאשמת בתוך טווח הענישה עליו הוסכם; סבורני כי מדובר במקרה חריג אשר מצדיק הטלת עונש על הנאשמת ברף הנמוך של הטווח עליו הוסכם בין הצדדים וזאת בשים לב למספר נימוקים.

ראשית, הנאשמת הודתה בעובדות כתב האישום המתוקן עם תחילת שמיעת הראיות, נטלה אחריות על מעשיה והביעה חרטה. הודאתה של הנאשמת חסכה באופן משמעותי מזמנו השיפוטי של בית המשפט, כאשר כתב האישום כלל 76 עדי תביעה.

שנית, לא ניתן להתעלם מחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, כאשר חלקן בוצעו לפני יותר מעשור. החקירה בתיק הסתיימה עוד בשנת 2018, כתב האישום הוגש רק בשנת 2021, והליכים מקדמיים בתיק נמשכו זמן רב, חלקן בגלל חילופי ייצוג וחלקן מסיבות שאינן תלויות בנאשמת.

שלישית, הנאשמת, כבת 60 נעדרת כל עבר פלילי והיא עושה מאמץ להשיב את סכום הגניבה, כאשר היא היחידה מבין השניים שחויבו בתשלום הנזק, אשר מנסה להשיב את כספי הגניבה.

רביעית, וזה העיקר, מצבה הבריאותי של הנאשמת אינו פשוט בלשון המעטה, הנאשמת סובלת משלל תחלואות, כאשר העיקרית היא גידול ממאיר בראשה, ובעת גזירת עונשה של המתלוננת, יש לתת לנסיבה זו משקל משמעותי. אשר על כן אני גוזרת על הנאשמת את העונשים כדלהלן:

1. 9 חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בעבודות שירות.

עבודות השירות יבוצעו ב "ויצו חיפה" סניף נווה שאנן, ברח' התיכון 1 חיפה, במגבלות ללא עבודה בשמש וללא הרמת משאות כבדים, חמישה ימים בשבוע על פי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין, החל מתאריך 22.4.25.

מובהר לנאשמת כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה וכי במידה ולא תבצע את עבודות השירות בהתאם לדרישות הממונה יופסקו עבודות השירות, והנאשמת תרצה את יתרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריח.

2. 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא כי הנאשמת לא תעבור בתקופת התנאי עבירה של גניבה בידי מורשה או קבלת דבר במרמה או סיוע לביצוע העבירות כאמור, ותורשע בגינה.

3. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא כי הנאשמת לא תעבור בתקופת התנאי עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, ותורשע בגינה.

4. קנס בסך 30,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תחתיו. הקנס ישולם ב- 12 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.5.25 ובכל ראשון לחודש שבא אחריו. אי עמידה באחד התשלומים תעמיד את יתרת הקנס לפירעון המיידי. הקנס ישולם לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה. ניתן לשלם את הקנס באחת הדרכים הבאות:
בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il, במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
5. פיצוי לכל אחד מהמתלוננים (המתלוננת מאישום 1, המתלונן מאישום 2, שלושה מתלוננים מאישום 3, והמתלונן מאישום 4) בסך 20,000 ₪, אשר ישולם עד ליום 1.1.26. המאשימה תעביר את פרטי המתלוננים למזכירות בית המשפט.
הפיצוי ישולם לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה. ניתן לשלם את הפיצוי באחת הדרכים הבאות:
בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il, במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן למבוגרים נוכח משך תקופת המאסר בעבודות שירות שהוטלה על הנאשמת. כמו כן תעביר המזכירות עותק מגזר הדין לממונה על עבודות שירות.
זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 יום מהיום.
ניתן היום, י"ז אדר תשפ"ה, 17 מרץ 2025, במעמד הצדדים.